

שמות פרק א' פס' א'-ו' :

חטא העגל - עבודה זרה או עבודת ה' בדרכי זרה ?

א-ו: חטא העגל

- (א) וַיֹּרָא הָעָם כִּי בָשָׁשׁ מֹשֶׁה לָרֶדֶת מִן הָהָר וַיִּקְהַל הָעָם עַל אֶהֱרֹן וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו קוּם עֲשֵׂה לָנוּ אֱלֹקִים אֲשֶׁר יֵלְכוּ לִפְנֵינוּ כִּי זֶה מֹשֶׁה הָאִישׁ אֲשֶׁר הֶעֱלָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא יָדַעְנוּ מָה הָיָה לוֹ:
- (ב) וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֶהֱרֹן פָּרְקוּ נְזָמֵי הַזֶּהָב אֲשֶׁר בְּאָזְנֵי נְשֵׁיכֶם בְּנִיכֶם וּבְנִתֵיכֶם וְהִבִּיאוּ אֵלַי:
- (ג) וַיִּתְּפְּרוּ כָל הָעָם אֶת נְזָמֵי הַזֶּהָב אֲשֶׁר בְּאָזְנֵיהֶם וַיָּבִיאוּ אֶל אֶהֱרֹן:
- (ד) וַיִּקַּח מִיָּדָם וַיַּצֵּר אֹתוֹ בַּחֶרֶט וַיַּעֲשֶׂהוּ עֵגֶל מַסֵּכָה וַיֹּאמְרוּ אֵלָה אֱלֹקֵינוּ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֶעֱלֹךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:
- (ה) וַיֹּרָא אֶהֱרֹן וַיִּבֶן מִזְבֵּחַ לִפְנֵי וַיִּקְרָא אֶהֱרֹן וַיֹּאמֶר חַג לַה' מָחָר:
- (ו) וַיִּשְׁכְּמוּ מִמָּחָרִית וַיַּעֲלוּ עֹלֹת וַיִּגִּשּׁוּ שְׁלָמִים וַיֵּשֶׁב הָעָם לְאָכַל וְשֵׁתוּ וַיִּקְמוּ לְצַחֵק:

1. כתבו 3 טענות פתוחות שצוללות לכך על פס' א'-ו'

2. כתבו במילים שלכם מה היה חטאו של עם ישראל על פי הפס' ?

3. כל אחד מן הפרשנים הבאים צונה על השאלה - מה היה חטאם של בני"י ?
צינון הפרשנים ואתחנן קו בין דברי הפרשן להסבר דבריו

רש"י: ר' שלמה יצחקי

(א) אשר ילכו לפנינו. אלהות הרבה או להם

בני"י לא רצו לעבוד עבודה זרה
אלא חשבו שמשה מת ורצו דבר מוחשי
לעבוד באמצעותו את ה'

ראב"ע: ר' אברהם אבן עזרא

(יח) ...חלילה חלילה שעשה אהרן ע"ז (עבודה זרה) גם ישראל לא בקשו ע"ז רק חשבו שמת משה שהסיעם מים סוף כי ראו שהמין אינו יורד בהר סיני ומשה התעכב שם ארבעים יום ואין כח באדם לחיות זה הזמן בלא מאכל כי הוא לא אמר להם מתי ירד. גם הוא לא ידע כי השם אמר לו עלה אלי ההרה ושב שם עד שאתן לך לוחות הברית ומלת "אלהים" - כבוד חונה בצורת גויה..."

בני"י לא רצו לעבוד עבודה זרה
אלא חשבו שמשה מת ורצו תחליף
למשה

רמב"ן: ר' משה בן נחמן

(א) ...שלא בקשו העגל להיות להם לאל ממית ומחיה, וקבלו עבודת אלהותו עליהם
אבל ירצו שיהיה להם במקום משה מורה דרכם...

בני"י רצו לעבוד עבודה זרה

4. תנו כותרת ליחידת הפס'